

Domácí bohoslužby, Velký pátek, 10. 4. 2020 (Miki Erdinger)

Vstupní žalm a pozdrav

I když půjdu roklí šeré smrti, nebudu se bát ničeho zlého, vždyť se mnou jsi ty. Tvoje berla a tvá hůl mě potěšují. (Žalm 23, 4)

Milí přátelé v Kristu, sestry a bratři,

je Velký pátek. Den, kdy si připomínáme Kristovo utrpení na kříži. Tam jej přivedla lidská zloba, nepochopení a lidský hřích. A zároveň jsou velkopáteční události evangeliem – radostnou zprávou, která zvěstuje odpuštění hříchů a Boží přijetí každého člověka. I o tom je naše křesťanská víra, která nás vede a kterou ve jménu Boha Otce i Syna i Duch Svatého, prožíváme. Amen.

Vyznání víry

Ač každý sám, či jen se svými nejbližšími doma, spojme se ve víře a vyznejme ji slovy Apoštolského vyznání: *Věřím v Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele nebe i země, i v Ježíše Krista, Syna jeho jediného, Pána našeho, jenž se počal z Ducha svatého, narodil se z Marie Panny, trpěl pod Pontským Pilátem, byl ukřižován, umřel a byl pohřben. Sestoupil do pekel, třetího dne vstal z mrtvých, vstoupil na nebesa, sedí na pravici Boha Otce všemohoucího, odkud přijde soudit živé i mrtvé. Věřím v Ducha svatého, svatou církev obecnou, svatých obcování, hříchů odpuštění, těla z mrtvých vzkříšení a život věčný. Amen.*

Píseň

Má víra pohlíží (Evangelický zpěvník č. 331)

1. Má víra pohlíží, Beránku na kříži, do tvých těch ran.
Krev, jež se prýští z nich, kéž i můj smaže hřích, bych s tebou v nebesích měl věčný stan.
2. Sil ty mne, Pane, sám, ať v mdlobách neklesám, bych tvých vždy byl!
Ó přijmi oběť chval, žes za mne život dal, a dej, bych miloval tě ze všech sil!
3. Bludištěm života, kde hříchu mrákota, kde žal a sten,
mé slzy stíraje, rač vést mě v ty kraje, kde pravá vlast má je, kde věčný den!
4. Až vážný smrti mrak můj navždy zastře zrak, ty při mně stůj!
Od zlého vyprosti a přijmi z milosti do věčné radosti mne, Pane můj!

Modlitba

Pane Ježíši Kriste,

tvá smrt znamená náš život. Tvé odsouzení znamená naši svobodu a odpuštění. Tvé utrpení je cesta k Bohu nám otevřená. Děkujeme, že jsi šel touto cestou, a nám otevřel brány nebeského království. Děkujeme, za Boží lásku, kterou můžeme v přijetí těchto paradoxů přijímat. Vyznáváme, že nebýt lidského hříchu, nemusel bys trpět. Vyznáváme, že i my máme co pod kříž přinést. Všechna naše selhání, prohry, špatná slova nebo skutky. Vyznáváme, že i přes snahu být dobrými lidmi někdy selžeme a jediné co nám zbývá je přiznat si chybu a prosit o odpuštění. A tak ti nyní chceme předložit své viny a přiznat se ke skutkům či slovům, na které nejsme hrdí, nebo nás trápí...

...chvilé pro tiché přemýšlení nad vlastními vinami...

Amen.

Slovo milosti

Kdykoli takto ve svých srdcích vyznáváme, nepochybuje, že máme skrze utrpení a smrt Kristovu odpuštěny všechny naše hříchy. Amen.

Biblické čtení a úvaha

Matouš 27, 45 – 54, Jan 19, 28 – 37, Lukáš 23, 44 – 49

Právě jsme přečetli tři zprávy o Ježíšově smrti. Evangelisté v textu líčí poslední slova a pocity, než zbičováný a ukřižovaný Ježíš bolestí a vyčerpáním umírá.

Smrt Ježíše byla sledována různými lidmi. Učedníky nebo ženami z blízkosti Ježíše, kteří pod křížem s hlavou skloněnou a slzou v oku trpěli. Vojáky, zvědavci, a Ježíšovými odpůrci, kteří chtěli jeho smrt. Ti stáli někde opodál, dívali se a čekali, jak to skončí, zda se něco nestane. Tu a tam si někdo odplivl, jiný pronesl zesměšňující slova, nebo podal octovou houbu, či probodl Ježíšovo tělo. Ježíš je zde jako ten nejpotupnější člověk vystaven před očima jiných, jako ten, který je v bezvýchodné situaci, u konce se svými silami, plný bolesti a ponížení. Kdybych použil slova z úvodu z dvacátého třetího žalmu, tak je Ježíš právě v tom nejhlubším údolí smrti. A pro nás, díky Bohu, tam je, aby údolí prošel před námi a zbořil hranice a zátaras, které by uvěznilly nás. Jak zpívá Sváta Karásek v jedné své písni: „Když jsem z kříže sestoupil, já nešel k Otci nahoru, já z pekelný brány, šel navždy strhnout závoru.“ Ježíš umírá, aby ti pod křížem a my s nimi, mohli žít.

Při Velkopátečních událostech už není Ježíš všemi obletovaný, jako při vjezdu do Jeruzaléma, Už není celebritou. Nyní je na dně. Celkem představitelná lidská situace. Možná, jste to zažili také. Pro každého z nás je to dno jiné, každý z nás prožívá jiná trápení, jiné bolesti, jiné chvíle, kdy si může připadat jako v údolí šeré smrti. Nečekaně brzké ztráty blízkých, vážné nemoci zasahující do našich životů, krachy životních plánů, děti na scestí nebo zprerhané vztahy. Chvíle, kdy jsme tak životem a jeho kotrmelci vyčerpáni, že už snad můžeme jen spolu s Kristem volat: „Bože můj Bože můj, proč si mě opustil.“

Takto zachytil poslední Ježíšova slova evangelista Matouš. Důraz na beznaděj, kterou Ježíš prožívá a vyjadřuje ji slovy dvacátého druhého žalmu, který je písní odsouzeného kráčejičího vstříc smrti. Rezignace, možná i trochu naštvání, nepochopení, bezvýchodnost. To je cítit z Ježíšova výroku. Bezmoc nás může přepadnout, nemůžeme s ní nic udělat a Kristova slova jak je zapsal Matouš, se stanou i našimi slovy.

Jindy se zase ztotožníme s výrazem, jak jej zachytil Jan. Ježíš v jeho zprávě zvolá: „dokonáno jest“. Věci se naplnily. Běh života doběhl až do zlomové chvíle, která není nijak příjemná, ale patří k životu. Dokonáno jest. Přijetí, ztotožnění se, a možná i trocha té rezignace. Už nejde konat nic dál. Boží vůle je naplněna, doběhl jsem až na pomyslný konec lidského života. Není to beznaděj, ale ani radostné zvolání. Jde o vyznání a snad i přijetí, že něco končí. Je hotovo. Jsou to ty naše chmury a smutky, které v životě předpokládáme, víme o nich, ale stejně nás přepadnou a uvrhnou kamsi do temnoty. Smrt prarodičů, či rodičů v pokročilém věku. Nemoc, o které dlouho víme, ale najednou se projevila jaksi víc. Naše stárnutí a ubývání sil, či ubývání těch, které jsme měli rádi. Jsou to chvíle, kdy je nám smutno. Kdy cítíme bolest, ale jsme se situací nějak rozumově ztotožnění. A spolu s Kristem pak můžeme říci: „Dokonáno jest“.

Jsou tu ovšem ještě slova znějící z kříže, která zachytil evangelista Lukáš. Ježíš v tu nejtěžší chvíli svého života, kdy je na prahu smrti, s důvěrou a nadějí odevzdává svou duši do Boží náruče. Není to naděje na vzkříšení. Není to naděje, která by zvrátila smrt a změnila danou situaci, ale jde o naději, že i tato chvíle je v Božích rukou. Že i v takovou chvíli je kam se obrátit a komu svou bolest předat.

Asi taky známe moment, kdy se situací nemůžeme nic udělat. Kdy naše lidské páky, moudra, vynálezy, objevy, vzdělání, životní zkušenost nebo umy nestačí. Kdy lidské dosáhlo své hranice. Někdy říkáme: „Děj se vůle Boží“. Pokud ta slova myslíme vážně, pak nejde o rezignaci. Neházíme vše za hlavu, ale ve víře vkládáme vše do rukou Božích. Ježíšova slova vyjadřují naději, že i v tom nejhlubším údolí šeré smrti můžeme věci vložit do Božích rukou, když to z těch našich vypadává. „Do Tvých rukou Bože odevzdávám svou bolest“ můžeme volat spolu s Kristem.

Sestry a bratři. Mnohdy slyšíme z kazatelen a čteme v biblickém textu, že Kristus je nám na blízku. Že ví, co prožíváme, a zná naši bolest. Jeho slova z kříže nás v tom mohou utvrdit. Tak jak znal radost, poznal i bolest. Reagoval na ni jako člověk. Beznadějí, rezignací, ale i nadějí. My evangelíci moc nezobrazujeme Krista na kříži. Krucifix bychom asi v žádné evangelické domácnosti, natož v kostele nenašli. Ale řeknu Vám, že když jsem před lety prožíval těžké osobní chvíle a při jednom bloumání městem Pacov, jsem vešel do katolického kostela, abych přemýšlel o životě, podíval jsem se na jeden takový kříž, kde byl Kristus s výrazem trpitele a s trnovou korunou na hlavě. V tu chvíli sem si řekl: „Kriste, ty mi rozumíš. Tvá bolest byla taky veliká. Ty víš, co prožívám a proto mě neopouštíš“. Aniž bych chtěl propagovat krucifix, došlo mi, že pro některé lidi v jejich utrpení může být tento pohled důležitý. Ten pohled nás ubezpečuje, že i v mém utrpení je se mnou ten, který

také trpěl. Který poznal, co je to jít roklí šeré smrti a já mohu ve všech svých rezignacích, beznaději i ve spolehnutí se na Boha cítit jeho blízkost. Amen.

Píseň

Proč jen mlčíš, Pane (Svítá č. 267)

Ref.: Proč jen mlčíš, Pane, když zloba lidská život maří? Proč se nezastane pravdy tvá moc?

1. Když tě jako lotra zatýkali, mohl je o své síle přesvědčit,
Petra v dlani meč teď přímo pálí, a přecel mu zakázal se bít.

Ref.: Proč jen mlčíš, Pane, když zloba lidská život maří? Proč se nezastane pravdy tvá moc?

2. Zakusils, Pane, nelidská muka, když ti důtky záda rozbily,
Zakusils, co umí lidská ruka, když člověka pravda rozčílí.

Ref.: Proč jen mlčíš, Pane, když zloba lidská život maří? Proč se nezastane pravdy tvá moc?

3. Poznals, Pane, co je přízeň davu, v této chvíli žádá život tvůj,
Když ti včera provolával slávu, pro změnu dnes křičí: „ukřijžuj“.

Ref.: Proč jen mlčíš, Pane, když zloba lidská život maří? Proč se nezastane pravdy tvá moc?

4. Dnes jako dřív nad světem kříž stojí, na tom kříži umírat tě zřím
A odpověď na otázku svoji z té zsinale tváře vyčíst smím.

Ref.: Proč jen mlčíš, Pane, když zloba lidská život maří? Proč se nezastane pravdy tvá moc?

Přímluvná modlitba a Otčenáš

Pane Ježíši Kriste,

prosíme tě, ať umíme přijímat tvou oběť jako největší dar od Hospodina. Ať i v představě Tvé bolesti k nám zní radost z odpuštění a naděje na naše přijetí ve tvém království.

Prosíme tě, ať dokážeme v našich smutcích, v našich osobních Velkých pátcích, dohlédnout až k nedělní radosti. Prosíme tě za naději, která nabízí východiska a zvěstuje tvou lásku.

Prosíme tě za všechny, kteří momentálně potřebují slyšet, že je někdo má rád, že na ně myslí, že se za ně modlí. Prosíme za nemocné, umírající, za jejich rodiny, za lidi, kteří ztrácejí práci, nebo se obávají o životní jistotu.

Prosíme tě i za církve Kristovu, abychom i přes nemožnost se scházet dokázali udržet svou víru, mysleli na sebe navzájem a těšili se na další možné setkání v Kristu.

Prosíme, buď s námi i v letošním velikonočním čase, který je jiný, než ty, které jsme zažili. Dej nám je prožít ve vědomí Boží blízkosti.

A prosíme, přijmi i naše osobní modlitby....

A v jednotě víry společně a přitom každý sám za sebe k Tobě voláme: Otče náš, který jsi v nebesích, posvěť se jméno tvé... Amen.

Poslání

Neboť Bůh tak miloval svět, že dal svého jediného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. (Jan 3, 16)

Požehnání

Bůh pokoje, který pro krev stvrzující věčnou smlouvu vyvedl z mrtvých velikého pastýře ovcí, našeho Pána Ježíše, nechť vás posílí ve všem dobrém, abyste plnili jeho vůli; on v nás působí to, co se mu líbí, skrze Ježíše Krista. Jemu buď sláva na věky věků! Amen.

Píseň

Bože, otče věčnosti (Evangelický zpěvník – Dodatek č. 687)

1. Bože, Otče věčnosti, Stvořiteli mocný, odpusť viny slabosti, smiluj se nad námi!
2. Ty jsi na kříž v bolesti nesl naše hříchy. Kriste, Králi nebeský, smiluj se nad námi!
3. Duchu svatý, Rádce náš, v darech přebohatý, osvěť lid tmou zajatý, smiluj se nad námi!